

• RYTOJUS •

Semanario de los Obreros Lituanos
en la Argentina. Montes de Oca 146
Avellaneda, B-Aires

RYTOJUS

• RYTOJUS •

Lietuvių Darb. Savitrašis Argentinoj.
Calle MONTES DE OCA 146,
Avellaneda, B-Aires.

27 (165) nr. — IV metai || laikraščio kaina metams \$5 m., pusel — \$3 m., trims mėn. \$1 50; užsieny 2,50 doleriai; kaina atsk. numerio 10 c. || 1930 m., gegužio (majo) 22 d.

Visko po biskį.

Komunistas nesako, kad tu būtinai būk komunistu, nes ta geriausia partija; jie tik sako, kad darbininkas turi giliai lavintis, šviestis, ir tada jis pats persitiks, kad buržuazijos viešpatavimas bus sunaikintas tik komunistų nurodytais keliais ir pastangomis. Kol darbininkų masės akliai eikios paskui „socialistus“, anarchistus ar kitus buržuazijos lektorius, tol jie nepamatys iš kur plūsta tie vargai, kurie juos spaužia.

X

Atsiliepdami mūsų rašėjai į pažaukimą bendradarbiauti „Rytojui“, daugelis prisuntė tokių korespondencijų, kad jokie svarbos, asmeninės, be jokių faktų, ir taip ilgios, kad nekurios vargu sutalpinimui į kokius du „R.“ puslapius. Kam tas? Korespondencijos turi būti trumpos. Rašant nereikia kartoti tą patį po kelis kartus. Rašant apie asmenis, reikia faktais paremti jo nuopelnus: šiaip išgirti, arba išpeikti, ir nenurodant už ką—liekasi tuščiu.

X

Kad visos socialistų partijos atvirai stoja buržuazijos reikalus ginti, tai turi žinoti kiekvienas darbininkas ir nesiduoti savęs apgauti, nesiduoti, kaip aklam sutvėrimui, save pamauti jų apinam. Jei tu centu, darbu ar kitu ku m paremi „socialistus“, tu sykiu paremi buržuaziją, kuri tunka tavo vargu, tavo prakaitu ir tavo šeimynų skurdu, ir susiplėšia neužtinomus turtus. Todėl mes juos ir vadiname socialfasistais, nes jie atvirai buržuazijos tarnai. Jie moko darbininkus būt nuolankiais ir laukti „socializmo“ už šimtmečių.

X

Kapitalistinė sistema taip išbiurus ir taip smarkiai tebebiura, kad ji kerta kelius net ir pačiam technikos vystymuisi, nes technika šitokioj „tvarkoj“ (betvarkėj) vienus milijardieriaus padaro, kitus badu padvėsina. Todėl proletariatas turi užsisukti užpakali nuo socialistinių iliuzijų, kad evoliucijos keliu (ramiu būdu) laukti kokio „pagerejimo“. Tik glėkiais sumynus kapitalo ir jų lekojų priepasaudą, galėsime taisyti pasaulį sulyg darbininkų, interesais.

X

Jei „socialistai“ yra atvirai kontrrevoliuciniai, atvirai buržuazijos mulkiai, tai tiek pat anarchista yra revoliuciniai mulkiai. Jie su savo kvaila politika gali kur ant mėnulio ar Marso sukelti revoliuciją, bet ne ant žemės. Jie plepa apie visokias revoliucines iliuzijas, bet jokiam pasaulio kam pely, buržuazijai nesudarė mažiausio pavojaus. Todėl tos jų fantazijos, tas sentimentalizmas, kuriuo mū užpildo savo literatūros lapus, nėra niekas kitas kaip tik tuščios ir nuobodžios iliuzijos, laiko gaišinimas ir kovos trukdymas.

X

Jei paskutiniu laiku anarchistų mitinguos, jų pačių publika kai jius išpila jų pačių kalbetojams, tai čia ne komunistų kalė, kaip jie tikrina, bet jų pačių. Beabejo, kad įkyru klausytis plepalų apie visokias revoliucijas, apie „bombas“, kas tik išprovokuoja darbininkų kovą. Darbininkai suprastami, kad tik koektyvėmis kovomis užbalga kapitalizmo dienas ir per darbininkų diktatūrą įsteigs socializmą, tad tiems tuščiakalbiams dažnai „pakuria pirtis“, kuomet jie tauzija ant bačių visokias nuobodžias kalbas.

X

Lietuvių darbininkų organizacijos turi revoliucionizuotis, pagal viso pasaulio darbininkų mastą. Nekurios provincinės org. pasirodė iškrypusios. Gamina naują ir neužmiršta pažymėti „organizacija“, nepartinė, o tik „kultūrinė“ ir darbininkų ekon. jo buržuazijos nūs kailius? ūra, k-d ūs ir jis

Ruošia Pogromą.

Ipolitais pirmasis sako kad žydai rusai kliudo Argentinos progresui

O TAIS „ŽYDAIS RUSAIS“ SKAITOMI VISI KURIE TIK NE LIGA PATRIOTIKOS NARIAI.

Augant pertekliaus kriziams, racionalizuojantis buržuazinėms sistemoms, darbininkai tūkstančiais mėtomi į gatves. Esant tokioms padėtimis, beabejo darbininkai noroms nenoroms priversti ieškoti išeičių. Išeitų brėšiant suranda, kad niekas kitas darbininko būties nepagerins, kaip tik jis pats, nuverzdams kapitalistines valdžias. Todėl padėtis tarp darbo ir kapitalo kaskart eina vis keblin ir keblin. Tas darosi lygiai Europoje, Azijoje, Afrikoje, Amerikoje ir visose pasaulio dalyse.

Buržuazijų lektorai, kad palaikyti trunyjantį kapitalizmą, pasivertę socialistais, anarchistais ir religiniais raganais—staigia, kad jų valstybėse daro betvarkę tik atėjūnai vadovaujanti komunistų sekcijomis.

IPOLITO I-JO POLITIKA.

Prezidentaujant šiam pačiam Argentinos prezidentui, buvo kelis kartus padaryti panašūs pogromai, kokius ruošia padaryti ir dabar. Aklausias masės per savo spaudą („Calle“) ir judašimtišką mušėjų organizacija „Liga Patriotika“ (kuria vadovauja kunigai ir visoki burtininkai) įtikina kad rusai žydai ir visi ateiviai nori užgrobti „tėvyne“ ir tarmazuoja visą šalies progresą, puldo pinigų vertę ir t. t. Aklaoms masėms, ši tuščia ir niekam verta frazė labai žvilga. Juoduose nieko kito ir neišgirsi, kaip tik keikimą visų ateivių (gringos de m...) Paskutiniu laiku abi Argent. socialistų partijos taip pat patvirtina šią tuščią frazę, o anarkistai su savo filozofiskomis iliuzijomis, vis arčiau ir arčiau prišlieja prie šių pogrominių problemų. Reikia pripažinti, kad ir renegatas Penelionas su savo „komunistų partija“ stoja pogromėčių eilėn. (Jo „komunizmas“ tam, kad daugiau sukvalifinti nesuipratusius darbininkus).

STIPRINKIME KOMPARTIJĄ.

Plečiantis bedarbiai, augant skurdui ir vargui ir viešpatuojant darbininkų tamsumui, smagu pogromėščikam pakartoti 1919 metų pogromus, kuomet Liga Patriotika, „gelbėdama respubliką nuo žydų“, išžudė daugybes darbininkų kovotojų. Kas žino Santa Cruz skerdynes, San Francisco, Cordobos, Rosario ir t. t. tam nesunku suprasti, kad dabar jau artinasi Bs. Aires darbininkams pogromas. Komunistų partijos organas LA INTERNACIONAL, Geg. 17 d. laidoje, drąsiai atsakydamas į fašistinių social ir anarcho fašistinių organų ruošimus, šaukia visą susipratusių Bs. As. ir provincijų proletariatą į bendrą frontą, sutikti pogromėčių antpuolius, pabrėždamas:

„Kad nepasikartotų Ipolito pirmojo pogromai, kurie buvo įvykdyti praelyje, visų kalbų darbininkai turi bendrinti savo jėgas po komunistų partijos vėliava. Ne tik kad turime atremti jų puolimus, bet padaryti taip, kad jiems daugiau nereiktų ruošti pogromai“.

LIETUVIAI REATSILIKIME.

Lietuviai pogromėčių skaitomi taip pat gringomis (ateiviais), kurie būk atima iš „dorųjų“ darbus ir duona. Mes žinodami tą faktą, kad Argentinos konsulas Lietuvoje, tarnaudamas tiek saviems tiek užsienių kapitalistams, stengiasi pristatyti jiems „pigų darbininkų“, ir dažnai skelbia lietuviškuose laikraščiuose, apie Argentinos „miltų kalnus“, kurių čia ne tai kad nerandame, bet dar paskutinių rušių mums darbai tenka dirbti, arba visai be jokių darbų paliekami, kaip po fabrikantų atsarga—zapasas. Ir už tai mums dabar ruošia kraujo nuliejimą, kad tuomi apdumti savo tamsiasias mases, kad, „ot, mes prašalinsime visą kenksmingą elementą ir tada bus geriau gyventi“.

Todėl draugai darbininkai, daugiau į tarptautinį velkimą, skaitlingiau į komunistų organizacijas!

LSKD 1-os kuop. susirinkimas

Ivyks geg. 25 d. M. de Oca 146 Avellaneda 3 val. p. p. Atsilankykite visi nariai ir norintieji būti nariais, nes bus gera progą prisirašyti prie šios draugijos. Taip pat pranešama kad yra daug svarbių reikalų, todėl nariai turi dalyvauti būtinai ir laiku.

Valdyba.

LSKD 9-os kuop. susirinkimas

Ivyks geg. 31 d. 8 val. vakaro Monte Egmont 518, V. Crespo. Visi nariai ir norintieji įstoti lankytis laiku.

Valdyba.

LK Grupės susirinkimas

Ivyks geg. 25 d. 9 val. ryto. Lankytis visi nariai, nes yra daug svarbių reikalų.

Sekretorius.

IPasilinksminima!

GEGUŽIO 24 DIENĄ 8,30 VAL. VAKARO,

C. POZOS 1444, PIÑEYRO,

LIETUVIŲ SAVIŠALPOS-KULTŪROS D-JOS 5 KUOPA

rengia

labai idomų
—VAKARĄ,—

SU MONOLOGAIS, DEKLAMACIJOMIS, SKRAJUKĖMIS IR KITAIŠ PAIVAIRINIMAIŠ.

GRIEŠ SIMNISKIO DŪDŲ ORKESTRAS.

ĮŽANGA: VYRAMS \$1,00, MOTERIMS VELTUL.

Privaziuoti galima: iš Čakaritos omnibusu „Suburbana“; važiuoti iki N. Pompejos ir perėjus tiltą (Puento Alsina) važiuoti tramvajumi A, iš kurio išlipti ant Rivadavios ties calle Pozos ir eiti į kairę iki saliono; iš Avellanedos ir Piñeyros „raudonaisiais“ omnibusais 8, kurie priveža prie pat saliono durų; iš Bocos tramvajais A ir L važiuoti iki calle Pozos ir išlipus eiti į dešinę; iš centro tramvajais 4 ir 29 ir ant gatvės Dominguez persėsti į „raudonąjį“ omnibusą su užrašu: „Villa Castellino“.

Reng. Komisija.

Iš Lietuvos.

DAINŲ DIENA.

KAUNAS. 20 Šymet dalyvaus 6.600 choristų dainų dienoje, kuri įvyks birželio 20 d. Kaune. Apart šių dar yra užsiregistravę dalyvauti 300 vokiečių choras, taip pat žydų ir rusų chorai.

Iš Latvijos dalyvaus T. Reltorio ir „Dzessmuvara“ chorai, iš Vilniaus atvyksią trys chorai. Manoma, kad viso dalyvaus daugiau negu 9.000 dainininkų. Gerai, kad kelia meną, bet negerai, kad nekeičia pramonę, o tik teismus, kalėjimus, bažnyčias, vienuolynus ir visokius dykduonius. Alkanoms minioms ir dainų nesmagu klausytis.

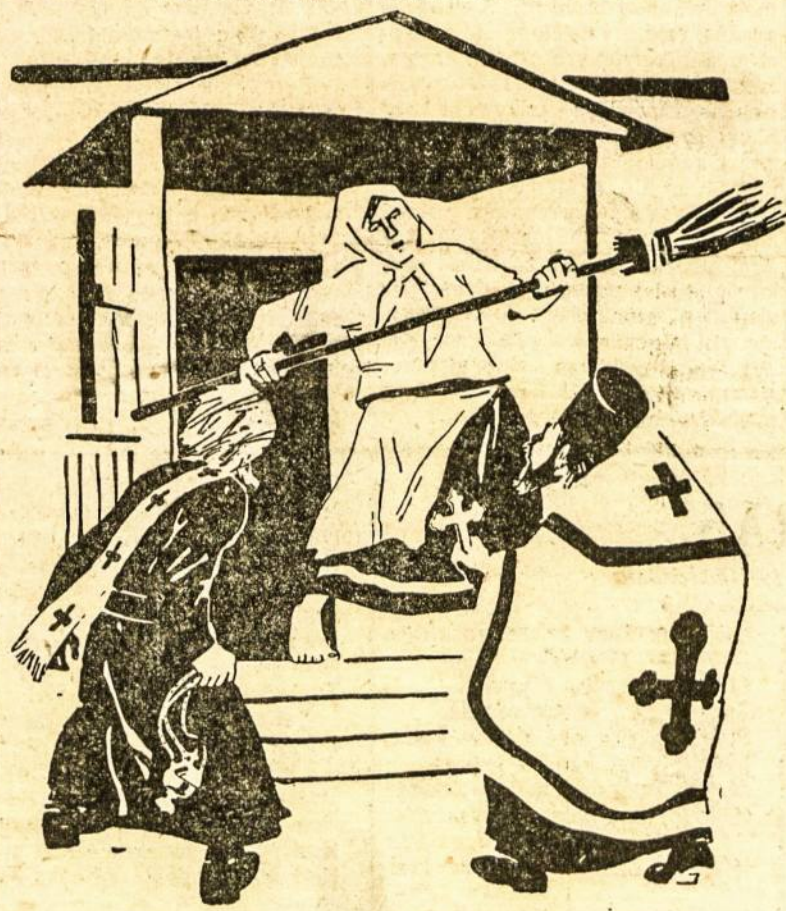
AREŠTAVO KOMUNISTĄ.

Kauno policija praneša, kad balandžio 15 areštavo Juozą Stumburį, pas kurį rasti dokumentai perodo, kad jis „tikras komunistas“, nes rasta „Balsas“, „Komunistas“ ir lapelis pereinų metų laidos.

Fašistų valdžiai užtenka perakis tų dokumentų, kad duot kokius 25 metus kalėjimo arba iki „gyvos galvos“.

LIETUVA SOVIETŲ PARODOJE.

KAUNAS. 19. Lietuvos mokymų ekspонатams, Sovietų vyriausybė Leningrade Tarptautinėje Padagogijos parodoje, duoda 15 kvadratinį metrų sienos ir 25 kvadratinį metrų grindų. Paroda tesis nuo liepos 1 d. iki rugpjūčio 15 dienos.

Sitai Rusijos valstietės pasielgtu su religiniais burtininkais:—Laukan kunigai ir popai iš butų!

Kunigiški darbai.

Kunigai visuomet pirmieji judoškai.

Brazilijos susipratę lietuviai Mačiulis, vėliaus kentė dantis su darbininkais, paskutiniu laiku buvę ndės.

Būt susipratusių Brazilijos lietuvių nelaimė, taip sakant, iš kur tai velnelis atnešė kunigėlių. Na, jau kuomet šitokia asaba įsimaišo į bent kokią išeivių koloniją, tai jau ten ir lauk smalos privardant... Tuoj kunigas (jo pavardė Valaitis) pradėjo savo judošišką darbą: keikti bolševikus, girti tuos vagišius ką susitelkę apie „L. Braziliją“ ir kiršinti vienus prieš kitus, tartum iš jo to būt reikalavės velniai ar dievas (du kunigų bičiuliai).

Brazilijos policija konsulo Mačiulio skundų neišklausė, dar jį durnium išvadino, bet dvasko tėvelio išklaušė. Tas bespavidodamas davatkas, surinko medžiagą, sudarė geras provokacijas ir lyg judošius—išdavė.

Dabar nekuriems draugams (Marmai ir Raišui) gresia išdėpavimas į Lietuvą, o kitiems piniginės bausdos ir kalėjimas.

Kas laukia deportuojamus į Lietuvą, visi žino. Ten fašistinė valdžia, dar neišsivysčius iš feodalistinio periodo, akia ir kvaila, beabejo tuoj pasakys: „o jūs ir už“

Taip policijos sukunpūzylas

Visam Pasaulyje.

SUSEKĖ BALŲJŲ VERGIŲ KUPČIŲ ORGANIZACIJĄ.

Šiomis dienomis visoje Pietų Amerikoje yra susekamos baltųjų vergių kupčių organizacijos, kurios daro biznį pirkdavim is moterimis ir merginomis. Pati šios „organizacijos“ šaknis randasi Buenos Aires, o vyriausl moterų supirkinėjimo punktas—Lenkija, todėl ir pati organizacija pavadinta „Varsovia“.

Su pirmaisiais areštais pasirodo, kad vyriausiais pirkliautais buvę žydų rabinai, lenkų patriotai, rusų baltagvardiečiai, dagi Pilsudskio giminės. Lenkijoje esanti agentai prikalbinėdave jaunas mergaites, karios labai gašlics ištėkėti už „kunigaikščių“ ir kitų „bagutų asabų“ ir deportuodavo jas slaptais ir pusiau slaptais dokumentais į Pietų Ameriką, daugiausia į Argentiją, sakydami kad čia jų laukia „kunigaikščiai“, „grafai“ ir visokių milijonierių sūnūs. Kad kvailiukėm ir toliau sukli galvas, tad jas ir sušluobavodavo su koku senu

Lietuvos ekspонатams Sovietų vyriausybė parodoje skiria gana didelę vietą, nes rusų mokyminkai sako kad lietuvų tautos žmonėse slepiasi nepaprasti gabumai, tik užmušti visokiomis tradicinėmis ir dabartinėmis priepaudomis, ypatingai religiniais rūkiais.

aferistų, perstatant jai, kad tai esąs tas pats „kunigaikštis kurio norėjai“. Kada prasideda paleistuvings gyvenimas ir jos „vyras“ dingsta, tuomet kvailie meluoja, kad jos „kunigaikštis išėjo į valną“ ir t. t.

Ateitis parodys daugiau slapčių kas pravaitu bus aprašyti. Tik progresyvė spauda, apie šį atsiveriantį faktą, pažymi kad buržuazija jį užmuilins, kaip užmuilino pereitais metais. Sako, kad išvien veikia ir kunigai ir rabinai, bambizos pirkliai, gubernatoriai ir apskričių viršininkai ir t. p.

GEN. SANDINO ATSIŠAUKIMAS

Šiomis dienomis Nekaraguos liuosuotojas generolas Sandino išleido svarbų atsišaukimą į visų lotyniškų respublikų darbininkus, kad vienytis į stiprią organizaciją Confederacion Sindical Latino Americana ir kovoti prieš Nortamerikos grobikus ir prieš jiems pasidavusius politinius spekuliantus. Gen. Sandino kas kart tampa artimesniu darbininkų klasei ir kas kart griežtesniu kovotoju prieš Imperializmą, ypatingai amerikoniškąjį.

Paskutiniu laiku mažos Nikaraguos gyventojai ir vėl stojo ginkluoton kovon prieš šiaurės grobuonis, bendrus mūsų priešus, o jos pryskaję drąsus ir narsus vadas—Sandino. Reikšia, ir vėl Nikaraguos kalnus dazo Nikaraguos žmonių kraujas, kurį pralieja šiaurės grobikų durtuvai kulkos ir orlaivinės granatos.

PIRATAI BALTOJOJE JŪROJE.

LONDONAS. 18. Iš Berlyno praneša, kad Sovietų Rusijos valdžia Archangelske organizuoja ginkluotą ekspediciją suėmimui piratų (jūrių plėšikų), kurie apsigyvenę Soloveicko salose.

Tie piratai yra buvusieji caro laikų įvairių kalėjimų viršininkai ir sargai, kurie po 1917 m. revoliucijai, tie kalėjimai liko patušinti, o jų valdybos paliausotos nuo pareigų. Tokiu būdu, jie užgrobė kelis ten esancius norvegų, rusų, ir finų laivellius, ir plėšikauja užpuldinėdami mažesnius prekių bei pasažierių laivellius, imdami mantą ir žmones.

Plėšikų randasi virš 200 žmonių, kurių vadas buvęs kalėjimų kunigas.

PASVEIKINIMAS RADOVICKIUI

Pribuvus iš žemės Ushaya 21 meto išvargusiam darbo klasės kovotojui Radovickiui į Montevideo, vietos—komunistų organo „Justicia“ draugai, kartu su pasveikinimu, pasiūlė jam bendradarbiauti jų organe, į ką Radovickis atsakė:

„Iš mano pusės trokštu broliškai sveikinti visus darbininkus ir išreikšti mano jausmus, patenkinant visus kovotojus už pergalę, kurią jie yra apturėję“.

LSKD C. Komiteto posėdis

Ivyks birž. 1 d. 9 val. ryte, M. de Oca 146 Avellaneda. Pribūkite visi nariai, ypatingai iš provincijų, nes daug svarbių reikalų einamuoju momentu.

Sekretorius.

LDSA 138 kuopos susirinkimas ivyks birž. 1 d. 3 val. p. p. „R.“ bute M. de Oca 146, Avellaneda. Dalyvaukite visos narės ir norinčios įstoti kuopon. Drgė O vencktnienė laikys paskaitą, tad bus svarbu pasiklausyti.

Sekretorė.

Pas mas nuolatos vargas didėja, o SSRS darbininkų padėtis nuolatos gerėja! Visi! Kovą už SSRS visame pasauly!

sieniūs maistus kelete, tai beabejo, kad pas mas netiksita...

Reikšia, kunigas atliko tą, ką negalėjo atlikti tikriausias fašistas Mičiulis. Jis pirmas politinis šnipas visoj Pietų Amerikoje, kuris taip papildė tokią biaurią judošystę.

Todėl draugai—es į kovą prieš visokius religinius burtininkus, jų sėbras, klapytis ir prieš visą sistemą, kuri juos palaiko!

J. Bieliauskas.

Kelionės įspūdžiai Tarybų Rusijon.

(Tąsa iš 19 num.)

Odesa ir apylinkės. Odesa istoriniai garsūs miestas, ypatinai 1905 metų revoliucijos. Prie pat uosto baigiama ardyti cerkvė, iš kurios buvo šaudoma Potiomkino sukilėliai.

Mieste pristatyta daug naujų namų, įtaisyta daug elektros kelių, daug sandelių ir pravaista daug geležkelių. Taip pat pribudę daug naujų laivų; ypatingai labai puikus laivas „Krim“, kuriuo darbininkai plaukia į Krymą poilsiams.

Miesto kultūra puiki: daug aikščių, bulvarų, visur sodinama medeliai. Visur didžiausi, švariausi namai, naudojami darbininkų klūbams, salėms ir restoranams. Ant Puškino gatvės puikus Profsąjungų restoranas, kuriame aš valgiau visą savaitę. Čia puikiai įrengimas: stalai, krėslai, visur gėlės, taip, kad jautiesi kaip kokiame botanikos sode. Pietūs arba vakarienė tik 35 kapeikos. Koperatyvo draugai mus atvažiavo patikti automobiliais.

Nikolaevske viską atradom daug geriau negu, kad tikėjome. Fabrika įtaisyta gana moderniai, puikiai. Pereitame sezono pavyko išdirbti tik 2 milijonų plytų, ateinantiem būtinai reikia pagaminti 5 milijonai, nes to reikalauja penkmetinio plano užsibrėžimas, nes daug remontuojama, daug statoma, daug perstatoma. Budavojama nauji degimui pečiai Hofmano sistemos, kuriame bus degama anglimi.

Kitos mašinos, kaip tai: kastuvai, keltuvai, motorai, pompos ir kitoks fabriko inventorius gana geras. Yra pora autų ir pora arklių, nes pagamintas plytas nereikia vežti—patį valdžia veža savais automobiliais. Abelnai gyvenimas linksmas. Arti Bugos upės. Kambariai gražūs, salė, valgyklų ir raudonam kampelyje yra daug knygų, laikraščių, telefonas. Dažnai įvairios organizacijos pakviečia ant biografo, teatro, koncerto ir t.t.

Daugiausiai, draugams argenti niečiams žingeidų, kaip mes su tais uždariais verčiamės. Taigi žinokite, kad mums Swifto nei Armouro kerentija uždarbių nesiruoš, mes patys pasiskiriam per visuotinę susirinkimą. Dabar imame po tris rub, į dieną, nes dabar remonto laikas, o prasidėjus gamybos darbai, beabejo, kad pasiskirsime žymiai daugiau.

Odesos buvusiojo generalgubernatoriaus namai paversta muziejum; Puškino namai—našlaičių prieglauda. Daugelis buržuazinių namų paversta į dirbtuves ir kitas reikalingas įstaigas. Vienas iš svarbiausių muziejų yra revoliucijos muziejus, turtingas daugybe įvairių vaizdų: kamera, kurioje sėdį Sergiej Kulturein (Narodnaja Volia), kuris 1880 m. kovo 22 d. pasikėsinęs ant caro Aleksandro II, žiniamame Dvorce. Lenino redaguoti užsienyje pirmieji laikraščiai „Kolokol“ ir Ba-

kūnino proklamacija „Obščina“, „La Komuna“, „Revolucija R.“, „Wilny Spilka“, „La Federacion“ ir tūkstančiai kitų revoliucinių laikraščių ir brošiūrų, daugiausiai iš 1905 metų revoliucijos. Čia didelės gramofonos kalba Lenino prkalbas, taipgi Bucharino, Kalinino, Kolontai ir kitų revoliucionierių. Publikos visur pilna: teatrai, koncertai; dienos be skirtumų. Organizacijos bei valstybės įstaigos visuomet atdaros. Dirbtuvių, krautvių ir valstybinių darbininkų laiko poilsius kas penkta diena, nepaisant kada ji pripuls. Tokiu būdu miestų judėjimas kasdien panašus kaip Naujorke ant Broadway arba Buenos Aires ant Avenida de Mayo.

Balandžio 2 d. iš Odesos išleidom į Krymą laivą „Krim“ su 300 pasažierių-darbininkų, kurie linsmi dainuodami važiuo atostogoms. Tą pačią dieną kitu laivą pribuvom į Nikolaevą. Koperatyvo draugai mus atvažiavo patikti automobiliais.

Nikolaevske viską atradom daug geriau negu, kad tikėjome. Fabrika įtaisyta gana moderniai, puikiai. Pereitame sezono pavyko išdirbti tik 2 milijonų plytų, ateinantiem būtinai reikia pagaminti 5 milijonai, nes to reikalauja penkmetinio plano užsibrėžimas, nes daug remontuojama, daug statoma, daug perstatoma. Budavojama nauji degimui pečiai Hofmano sistemos, kuriame bus degama anglimi.

Kitos mašinos, kaip tai: kastuvai, keltuvai, motorai, pompos ir kitoks fabriko inventorius gana geras. Yra pora autų ir pora arklių, nes pagamintas plytas nereikia vežti—patį valdžia veža savais automobiliais. Abelnai gyvenimas linksmas. Arti Bugos upės. Kambariai gražūs, salė, valgyklų ir raudonam kampelyje yra daug knygų, laikraščių, telefonas. Dažnai įvairios organizacijos pakviečia ant biografo, teatro, koncerto ir t.t.

Daugiausiai, draugams argenti niečiams žingeidų, kaip mes su tais uždariais verčiamės. Taigi žinokite, kad mums Swifto nei Armouro kerentija uždarbių nesiruoš, mes patys pasiskiriam per visuotinę susirinkimą. Dabar imame po tris rub, į dieną, nes dabar remonto laikas, o prasidėjus gamybos darbai, beabejo, kad pasiskirsime žymiai daugiau.

Odesos buvusiojo generalgubernatoriaus namai paversta muziejum; Puškino namai—našlaičių prieglauda. Daugelis buržuazinių namų paversta į dirbtuves ir kitas reikalingas įstaigas. Vienas iš svarbiausių muziejų yra revoliucijos muziejus, turtingas daugybe įvairių vaizdų: kamera, kurioje sėdį Sergiej Kulturein (Narodnaja Volia), kuris 1880 m. kovo 22 d. pasikėsinęs ant caro Aleksandro II, žiniamame Dvorce. Lenino redaguoti užsienyje pirmieji laikraščiai „Kolokol“ ir Ba-

Darbininkų gyvenimas Patagonijoje.

Tačiau ir vėl solidarūs kovos balsas pasigirsta iš Santa Cruz, „Armouro“ skerdyklos, šio kiu tonu:

„Draugai! Patagonijos šaldytuvų darbininkų „Raudonoji Grupė“, šaukia visus savo klases brolius švęsti 1-mą Gegužio sykiu su viso pasaulio darbininkais, ir išeiti prieš imperializmą, prieš

Beabejo, daugeliui bus stebėtina, iš kur imamos tokios milžiniškos pajamos, statybos medžiagai, anglis, mastas ir t. t. Ilgus kreditus duoda Valstybės Profsąjungų Bankas, o to banko savininkais esame patys.

Ne vien bankai ir kiti Sovietų Sąjungos turtų šaltiniai darbininkams darosi kasdien prieinamesni, bet ir patys mūsų plytų kooperatyvas. Įstoti kooperatyvą pirmiau reikėjo 500 dolerių, o dabar pakanka tik 90 d. l. ir tampa pilnateisiu kooperatyvo nariu. Drogams įdėjusiems daugiau kai 90 d. l. skaitoma latkinė paskola. SSRS bankai ne dėl eksploatacijos, bet darbininkų pagelbai ir naudai. Tiesa, iš Sovietų Sąjungos pribuvo kelios grupės tokių žmonių, kurie Amerikoje gyvena lengvai—biznieriškai. Jie čia važiuoja su tikslu, kad įdėję savo kapitalą, taps labai „garbingais“ Sovietų Sąjungos piliečiais ir galės pilnai pradėti darbininkų plėšimo—išnaudavimo darbi. Bet, sustokit ponai!—čia jums ne Amerika... Čia tokie šposai nedaroma, —atpraskite nuo to.—Žiūrė doreliniai ponai ir keikla.

Beabejo, jie sugryžę į Nortus likosi Tarybų Sąjungos ir plytų kooperatyvo didžiausiais šmeižikais.

Taigi, čia pagėdaujama gerų draugų. Tiesa, su nekuriais produktais yra keblumų, bet tik laikinai. Milžiniškasėjimas ant kolektyvų ūkių pasunkina industrializaciją, bet tik laikinai.

Pereiti du metai buvo sausi šymet lyja ir derlius išrodo geru visojo Ukrainoj.

Draugams norintiems vykti Sovietų Rusijon—nereikia bijotis. Duosiantiems prašymus, reikia pažymėti perėjimo punktai. Važiujant per Lenkiją reikia pažymėti Negorėlą arba Sepetavką, per Latviją—Sebež. Norintieji važiuoti į plytų kooperatyvą, turi netrukdyti laiko, nes vėliaus nebus priimami.

Nikolajev 8 VI-30. (Pabaiga).

išnaudojimą ir prieš darbininkų mulkinimą. Armouro, de Santa Cruz ponai, taip pat darys savo šventes, kad sumulinti darbininkus, nes buržuazinė spauda garsina, kad visuose miesteliuose bus žaidžiama futbolais, arklių lenktynės ir kiti paibeliai, kad paraukti darbininkus suvo pusen, atitraukti nuo jų demonstracijų, kuriose bus minimi vardai, kovose žuvusių už darbininkų reikalus, kur bus iškeltos raudonos vėliavos ir obalsai: „Darbo ir duonos! 7 val. darbo dienos!“ ir t. t.

„Mes tą 1-mą Gegužio protestuojam prieš baltąjį terorą, kas plačiai yra vykdoma Lenkijoje, Italijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Lietuvoje, Čilėje, Kolumbijoje, Venesuvijoje, Peru, Meksikoje, Kuboje ir čia Argentinoje, kur dar kraujas nenu-džiūvęs nuo Patagonijos žemės, Santa Cruz, Qualeguichioje ir C. Rivadavioje, dabar Cordoboj, San Francisco ir t. t. ir t. t. Draugai! Atsiminkime mūsų mokytojus K. Markso žodžius: „Darbininkų pasijungimas yra darbas pačių darbininkų; turim laimėti pasaulį ir pralaimėti reikius“ ir užbaigia: „Tegyvuoja Pirmoji Gegužio! Tegyvuoja revoliuciniai Patagonijos darbininkai ir jų organizacijos!“

Patagonijos buržuazija įsukama darbininkų stiprėjimą kovoj, savo spaudoje užplūdo lapus rodydama savo „mielaširdystę“, būk Armouro frigorifikas priima visus plačiausius sergančius darbininkus ir duodanti jiems dirbti ant saulės,—avių kailius džiovinti. Ir pati buržuazija pripažįsta, kad tokių ligonių (plačių ir reumatizmo) pilni Patagonijos tyrai ir kalnai, kuriuose žmonės miršta be jokios žinios.

Štai kaip rašo apie džiovintųjų darbus vienas tenaitinis darbininkas 19 VI-30 laidos „La Internacional“:

„Man tenka dirbti su tais turberkulais ir nuolatos matau kaip tie suvytę žmonės prie bent kiek didesnio susijudinimo plūsta kraujuose: prasimuša per burną ir nosis. Taip pat matau kai mister Cristensen, personalis gėfė inturnisai juos kolioja, stumdo ir kar-tais muša. Matau kaip tie ligoniai stumdami vagonėlius iš nuovargio sukrinta ant rėlių, kurį pavėlka į šalį ir duoda „laisvę“ užsibalgt, arba šiek tiek atsigalvins—vėl kartot tą patį.“

Autorius baigia: „Idomu, ką pasakys apie tai „socialistas“ Mario Bravo, kuris

ten lankėsi... Būkit tikri, kad tas ponelis negadins tokiais „menkniekiais“ savo poetiškos garbės...“

Žuvinkystės darbai yra dar pavojingesni, nes ten visuomet turi būti šlapias, nors ir šaltiausias ore, ar audroje,—visvien turi dirbti, ar tai ant laivų gaudant bangžuves, ar tai jas sugautas plaustyti į smetus ir virinti iš jų šmerus.

Prie jūrų vilkų gaudymo darbas dar biauresnis, nes pusgyviams vilkams tuoj reikia imti lašinius, o šie dažnai grybštelia savo iltimis. Vilų (tiulienų) virinimas išduoda labai nuodingą garą, kas pakankama labai mažai dalelei darbininkų. Kraujais spaudymas čia laikoma labai paprastu daiku, o apie sveikatos apdraudimą—nėra ką manyti.

Tai tiek apie tą palaimintą Patagoniją... Netolimoji ateity, to užkampio darbininkai sulos svarbią rolę, nes daug kart apgauti visokiais veidmainiais „socialistais“ ir bukapročiais anarchistais. Patagonijos darbininkai yra pirmieji rėmėjai ir palaikytojai darbininkų organizacijų ir jų laikraščių, politikinių ir daigi kartais paremia net ir tokius, kurie į darbininkų organizacijas žiūri kaip į pašalinį dalyką. Tas tai ne girtina. Lietuviams labai aiškiai matosi iš lietuvių duosnumo. Jie šaltai, rimtai apgalvoja, pasitaria ir be jokio „šturmavimo“ atleka ir išpildo savo nutarimus. Išskyrus vieną ar du, visi lietuviai yra „Rytojų“ rėmėjai ir palaikytojai „Rytojų“ atstovaujamų organizacijų.

Patagonijos lietuviams reikia suorganizuoti Liet. Savyšalpos Kultūros D. jos kuopas, nes ši organizacija yra savišaipinė ir kultūrinė, tad ir kapitalistų agentai negali prie jos nachališkai kibti. Reikalinga steigti knygynus, ką visuomet pagelbės LSKD CK.

Šiandien jau po visą Patagoniją yra organizuojamos profsą-

jungos, kurios vadovybėje „Grupo Rojo“. Į jas reikia dėtis ir darbuotis už jas, nes tai kovos organizacijos, be kurių darbininkai išnaudotojams lieka be jokios vertės.

J. Biogutis.
(Pabaiga).

—Katalikų kunigai sako, kad dievas žino žmogaus gerą ir blogą puses prieš jo užimimą, bet dievas duoda žmogui pilną valią, o griešnikas baudžia pragaro po mirties. Argi nekeistas toks pasakymas suaugusiam žmogui?

Dievas žino, kad gims vagis ar žmogžudys, bet leidžia jam už gimti. O kada šis niekadėjas vagia ar užmušinėja žmones, dievas glosto savo barzdą ir suraukęs kakta laukia jo mirties. Kada tas griešnikas numiršta, dievas palma jį už kojų ir stacia galva įkiša į verčiančios smalos katilą. Paskui, kaip Pilotas, nusiplūja rankas, sėda ant savo sosto ir jaučiasi atlikęs protingą darbą, nes griešnikas pakūtavoja už savo griekus. Nusikraustieji ploja katutes ir sako: „A, a, tu zlastininke, dahar ir pats neisi vogti ir kitam pasakysi, kad nevogtų.“

Ar gi nebūtų kvaila, jeigu ūkininkas padėtų po višta vanagą klausinį, gerai žinodamas, kad iš jo išsiris vanagas? Na, o kada va nagas pradės draskyti jo vištą, jis jam duos pilną valią, iki neliks nei vienos vištelės. Bet kada vanagas nudvės, jis užkurs laužą, vėnas vanagą ir sudegins, o vištų dūšėlės plos katutes ir sakys: „Gerai tam biauurybei. Jis d. ugiau nedraskys mūsų sėsečių.“ Daugiau, negu kvaila, ar ne? Ar ne protin-giau, jei jis leistų užgimti tik geriams žmonėms? O gal čia „biznis“? Gal velnias moka dievui tam iikrą nuosimti už paleidimą ant svieto griešnikų? Jeigu taip, tai turime pasakyti: biznis ir biznis—kaip dangų, taip pekloj, taip ir ant mūsų asarų pakalnės. S. Vln.

Clin. Medica Hungaro-Argentina

Daktaras KOVACS

BRASIL: 869 (dvi kvadros nuo P-za Constitucion) B-s AIRES
DIREKTORIUS Dr. S. SCAVONE Užimas prof Balaña vietą
VIDURIŲ, O. OTERŲ, ODO, VENEROS IR KRAUJO LIGŲ
GYDYMAS.

606 Sifilis 914

BLENORAGIA gydymas greitas ir galutinis.
VIZITAS \$ 5. GYDYMAS \$ 1.
Neosalvarsan inų \$ 5. Tripalavina inų \$ 3.
Bismuto inų \$ 3. Mercurio inų \$ 3.
Priėmimas: nuo 4 iki 9, sekmd., šventadieniais nuo 9—12.

KARAS.

Vieno veiksmo lyriška drama

(TĄSA)

BURBA: Burbų Rūta?... tai melagystė, Yra klaidi čia išdavystė! Tuom žėidi tik Burbą, ponus, Jei taip sakai, kad jis raudonus Užstoja jau ir dalyvauja Su jais streike, su jais draugauja.

RŪTA: (Už scenos dainuoja.) Kiekvienas judėjimas, Kiekvienas budėjimas Bedaliui drasu—Ponybei baisu.

(Už scenos streikių daina.) Streikuosim, bedaliai! Į streiką išėjė, Kol būvį pagerins mums ponai.

Ir darbavių valiai, Kaip mes jau žadėjė, Neduosimės jųj malonei.

Streikuosim lyg galo, Nors alksta šeimynos, Nors stato mums klastas bagočiai.

Lai streikas nuvalo Ponus, kurs maitinos Iš vargšo jie darbo, besočiai.

BURBA: (Į save.) Tikrai Rūta šį streiką veda Ir pastangas iš savo deda, Kad tik daugiau streikų su-rengti, Kad tik didžiam šiame karui kenkti.

(Į šaltyšius.) Šaltyšiai tu, vardan šio karo, Neprasitark nei kam, ką daro Burbų Rūta, nes gausiu gėdą Nuo turtingų, o gal d. r. bėdą, Kad ji su tais vergais išėjus Bešauk „pirmyn“, kaip juos ly-dėjus...

Dabar eik, mesk iš Kuodžio namo Rakandus jo, mesk lauk tą „hamą“.

Išmetęs jį, padegk lai dega, JONAS:

Lai ši skursna gaisre sau klegą.

(Į save.) O Rūta aš einu matyti... Turėsiu ją... ją nužudyti... Paskui sakyt: kad Kuodis kaltas Jos žudyme, kad jis įveltas Meilės žvilgsniu, kad nugalavęs, Krilovui ją gyvos nedavęs.

(Į šaltyšius.) Klausyk! bus čia Krilovas grei-tai— Jis kratą pats padirbs šiai vietai. Todėl pranešk, kad jį matysiu Aš čia tuojau, vėl čia atvyksiu! (Išėina Burba per L. U. E.)

SCENA X.—ŠALTYSIUS.

ŠALTYSIUS: (Eidamas į vi. t. kumečio ba-kužės.) Eik Kuodžius mesk, deg jų ra-kančius.

O gal paskiau nusuk jiems (spraudus... Ir taip toliau be galo, krašto Jos inkvizuok be teismo, rašto. Nedegsiu, nei tik juos išmesiu, O Burbai jau padegt pavesiu.)

(Šaltyšius įeina į vidų, bakū-žės ir meta per langą sėrmėgą, kelnės, šaukštus, puodus, vy-žas ir padušką.)

ŠALTYSIUS: (dainuoja.) Lauk sėrmėgą, kelnės dryžų, Šaukštą, puodą—tai viskas. Štai dar kabo pora vyžų—Toks gyvenimas ne kas!

Lauk ir padušką šia nieka, Plunksnos byra gatai. Dar išmesti man palieka Lova, stalas, du suolai.

Bet po balkio kas ten rausta? Tai čia atšaukos rausvų Prieš šį karą, nors tas drausta, Kiekviens nori būt laisvu.

(Atšaukas įsikiša į kišenių ir išneša suolą ant scenos. Tuo tarpu įeina Jonas per R. I. E. nepatėmydamas šaltyšius.)

SCENA XI.—ŠALTYSIUS IR JONAS.

Gera kad aš iš valščiaus bėgau, Naujokus ten palikt nemėgau. Dabar kaip tik esu ant laiko, Kad čia padėt vargšams dėl streiko.

Todėl pirmyn! nēr laiko laukti, Reik agituot, į streiką šaukti. Man rodos, kad stuboj dar liko Tų atšaukų, jei ne išnyko.

(Jonas atsigrežia ir pamato šaltyšius.) Sustok, niekšl užtenka kelti Tau truksmą čia, kalbėti kalti, Kad ponai jau skriaudėjai yra, Kad auksas jiems už dyką byra.

JONAS: Tikra tiesa, kad ne už dyką. Kad moka jie nebe skatiką Už turą jų, bet jau gyvybės Biednų žmonių, biauurioms suk-tybėms,

Vargšų alga, algų kirtimais Ir unijų narių smerkimais.

ŠALTYSIUS: Oana, sustok, tu areštuotas! Krilovui busi tuoj įduotas. O jis, žinai, su jums ką daro—Žiūrėk kulkas kaktan suvaro: Už tą kad jūs vis prašėsi poną, Kurs jei nutrauks per plauką du na

Saviems bernams arba tainai-tėms, Ar kumečiams, ar kumetaitėms Tai streiką kels tuoj samdinin-kai

Ir rems kiti juos darbininkai. Todėl Burba lauk liepė mesti Šiuos skarmalus, ugnim apvesti, Už tą kad tu vargšus įvelė Į streiką šį, kavot sukėlei.

JONAS: Kas gins vargšus, jei ne bedaliai! Nepasiduos jie pono giliai: Nors turčiai tur militarizmą, Nors kala mums patrijotizmą, Nors degina biednų rakandus Ir daužo jiems turtu liai žandus. (Išėina Krilovas per R. U. E.)

SCENA XII.—ŠALTYSIUS, JONAS IR KRILOVAS.

SALTYSIUS: Aukštybė jū šiai Jonas Kuodis Po areštu... gal jums nurodys, Kaip streiką jis organizavo, Iš kur drasos tiek paugel gavol

KRILOVAS:

Ol vadas tu streike šio dvaro Ir dar esi kareivis karo, Kurs tėviškę prisiekiai ginti Nuo priešo jai... turi atminti Kas laukia tuos, kurie prieš poną Prieš carą, prieš... kaip aš val-donai

JONAS: Krilove tu; militarizmas, Esi biednų vien despotizmas. Nes mus verti buožems ver-gauti,

Tėvynei jų ir prisiegti. O kuom už tą mums ponai moka?—

Badu, vargu, dar karti šoka. Todėl vargšams jau laiks at-bustil...

Jie bunda jau, pradės sukrusti Prieš gaivalus, kaip tu, bedalių Ir neis kariaut jie už karalių, Bet stos kariaut už darbininką, Už laisvę jo, jo šalininką.

KRILOVAS: Tu žėidi Krilovą, dieva Ir carą mūs, kaip mūs tėvą. Už tą pakelk rankas tu, Kuodil! Į viršų tuoj!... daugiau nei žodi!

(Jonas pakelia rankas į viršų, o Krilovas išima brauningą iš kišeniaus ir jį nušauna.) Na! tavo kur dabar galybė, Kad valdžią verst... kur ta nar-sybė?

Prieš ponus vis kovoti veikti Ir būvį sau, jei vargšas, keiktli (Į šalt šiu.)

Šaltyšiau, vilk tu jį už kojų, Į pelkę, kimšk!... nēr tau pavojų! (Išvelka šaltyšius Joną už ko-jų per L. 3 E.)

SCENA XIII.—KRILOVAS.

KRILOVAS: (dainuoja.) Tik kulkoms, bizūnais Mes galim valdyti Biednuomenę šiandie ma-žesnę.

O tie palaidūnais Biedni nor bandyti Streikuoti už algą didesnę.

Lai biednas tamsuolis Dar jungą sau traukia. Lai turčiai vis jį išnaudoja. Nes rengias baduolis Sukilt, vergus šaukia

Bijosi lietuvių.

J. N.

Kartą grįžtant iš policijos de-partamento, einant gatve Independencia, užsukau į pieno parduot-vę, ant kurios buvo užrašyta: „Lecheria y Chocollateria“ (pieni-rių parduotuvė).

(Išėina Burba per L. U. E.) SCENA XIV.—KRILOVAS IR BURBA.

BURBA: Pavojus mums, Krilove, kyla. Nes streikas šis nebeuotyla. Kareiviai jų ir sustreikavo. Su streikieriais susibroliavo. (Už scenos kareiviai ir strei-keriai, giedodami „INTERNACIONALĄ“, artinas prie Kuodžių bakūžės. Gieda iki užsi-leidžia uždanga.)

INTERACIONALAS. „Pirmyn vergai nužemintieji, Išauksini minia pirmyn! Sukiltit žmonės pavergtieji, Kovon visi iš vien smarkyn! Pasaulį seną išardysim, Iš pačių pamatų ir tuo, Naujai pasaulį atstatysim, Kas buvs nieks, tas bus vis-kuom!“

BURBA: Girdi, jie trauk „nacionalą“... Jie žengia čia!... padirbs mums galą.

KRILOVAS: Bet noriu jų žinoti vadą, Kas pastangas dabar vėl deda? Kas mums grumos kerštų už kerštą?

Nes valdą aš laikiau suveržtą. Vadu Rūta!... kurią mylėjai, Kad jūs žmona ji bus, tikėjai!

KRILOVAS: Dabar tiklul... tai ji dainuoja! Kareiviai čia, gauja maršuoja. Gab šauti jie į mus jau taiko?!

Bėgkim iš čia, kol turim laiko! (Burba ir Krilovas pabėg-per L. I. E.)

UŽDANGA. (Pabaiga.)